

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 15014783/610-1869- 87526
Konu : Yazılı Soru Önergesi

04.09. 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 31.07.2014 tarihli ve 43452547-120.00/189494 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Erdoğan TOPRAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/48442 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlarla ilgili cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere, Anayasamızın 73 üncü maddesinde; "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır." hükmü yer almaktadır. Anılan hüküm uyarınca vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin konulması, değiştirilmesi ve kaldırılmasına ilişkin düzenlemelerin kanunla yapılması gerekmekte olup, kanun yapma yetkisinin ise Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu tabiidir.

Ancak, bazı kamu alacaklarının yapılandırılmasına yönelik düzenlemeler, "İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun Tasarısında" yer almakta olup, bahse konu Kanun Tasarısının Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşmeleri devam etmektedir.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 13 üncü maddesinde mücbir sebep hâlleri örnek verilmek suretiyle sayıldıktan sonra maddenin sonunda "gibi hâllerdir" hükmüne yer verilerek, benzeri durumların da bu kapsamda değerlendirilebilmesine imkân sağlanmış; 15 inci maddesinde 13 üncü maddede yazılı mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması hâlinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar sürelerin işlemeyeceği, bu takdirde tarh zamanaşımının işlemeyen süreler kadar uzayacağı bu hükmün uygulanması için mücbir sebebin malum olması veya ilgililer tarafından ispat veya tevsik edilmesinin lazım olduğu, Maliye Bakanlığının mücbir sebep sayılan hâller nedeniyle, bölge, il, ilçe, mahal veya afete maruz kalanlar itibarıyla mücbir sebep hâli ilân etmeye ve bu sürede vergi ödevlerinden yerine getirilemeyecek olanları tespit etmeye yetkili olduğu hükmüne bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen Kanun hükümlerine istinaden, Suriye'de meydana gelen olayların mücbir sebep olarak değerlendirilmesinin ve bu olaylardan etkilenen mükelleflerin durumunun Vergi Usul Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca mücbir sebep hâli olarak kabul edilmesinin mümkün olduğuna ilişkin 08.03.2012 tarihli ve 52 numaralı Vergi Usul Kanunu Sirküleri yayımlanmıştır.

Söz konusu Sirkülere göre, Suriye'de meydana gelen olaylardan etkilenen mükelleflerin durumlarını ispat veya tevsik eden bilgi ve vesikalarla etkilendikleri süreyi de belirtmek suretiyle gelir/kurumlar vergisi bakımından bağlı oldukları vergi dairesine müracaat etmeleri gerekmekte olup, mükelleflerin müracaatlarının tetkik edilmesi neticesinde, olaylardan vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak derecede etkilendiklerinin anlaşılması halinde, durumları mücbir sebep kapsamında değerlendirilebilecektir.

Diğer taraftan, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinde, motorlu taşıtlar vergisinin mükellefinin trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığınca tutulan sivil hava vasıtaları sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş olan gerçek ve tüzel kişiler olduğu belirtilmiş, aynı Kanunun 7 nci ve 8 inci maddelerinde ise motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti motorlu taşıtların trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığı tarafından tutulan sivil hava vasıtaları siciline kayıt ve tescili ile başladığını ve motorlu taşıtların trafik sicili ile Ulaştırma Bakanlığı tarafından tutulan sivil hava vasıtaları siciline ait kayıtlarının silinmesi halinde, silinme takvim yılının ilk altı ayı içinde yapılmış ise ikinci altı aylık dönemin başından, ikinci altı aylık dönem içinde yapılmışsa takip eden takvim yılı başından itibaren mükellefiyetin sona ereceği belirtilmiştir.

Bu hükümlerden, motorlu taşıtlar vergisi mükellefinin ilgili trafik tescil kuruluşunda adına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilenler olduğu, mükellefiyetin başlaması için motorlu taşıtın ilgili trafik tescil kuruluşunda taşıt sahibi adına kayıt ve tescil edilmesi gerektiği, motorlu taşıtların trafik sicilinde adına kayıt ve tescilli olana ilişkin tescil kaydının silinmesi halinde motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyetinin sona ereceği anlaşılmaktadır.

Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 41 inci maddesine göre trafikten çekilen taşıtların tescil kayıtlarının silinmesi ve tescil kayıtlarının silindiğinin trafik tescil kuruluşlarınca ilgili vergi dairelerine bildirilmesi halinde, tescil kaydının silindiği tarihi takip eden dönemin başından itibaren motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti sona erdirilmektedir. Söz konusu taşıtların yeniden trafiğe çıkarılması halinde ise trafik tescil kuruluşu tarafından bahse konu taşıtların tescil kaydının yapıldığının ilgili vergi dairesine bildirilmesi üzerine, tescil kaydının yapıldığı tarihten itibaren motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti yeniden başlatılmaktadır.

Bununla birlikte, taşıtları Suriye’de kalan mükelleflerin Emniyet Genel Müdürlüğüne istenilen belgelerle ilgili trafik tescil kuruluşuna müracaat etmesi üzerine taşıtların tescil kaydının, taşıtların yurt dışına çıktığı tarih itibarıyla silinmesi halinde, ilgili vergi dairesi müdürlüklerince motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyeti de tescil kaydının silindiği tarih itibarıyla sona erdirilecektir.

Öte yandan, önergede yer alan diğer konular hakkında Ekonomi Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından bilgi alınmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı